

TROTSKILAISUUS VAIKO LENINISMI?

*Puhe Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston
kommunistiryhmän täysistunnossa
marraskuun 19 p:nä 1924*

Toverit! Kamenevin seikkaperäisen selostuksen jälkeen minulla on vähän sanottavaa. Sen vuoksi rajoitun paljastamaan eräitä taruja, joita Trotski ja hänen hengenheimolaisensa levittävät Lokakuun kapinasta, Trotskin osuudesta kapinassa, puolueesta ja Lokakuun valmistelusta j. n. e. Tässä yhteydessä kajoan myöskin trotskilaisuuteen omalaatuisena ideologiana, joka ei sovi yhteen leninismillä kanssa, sekä puolueen tehtäviin Trotskin viimeisten kirjallisten esiintymisten yhteydessä.

I

TOSIASIOITA LOKAKUUN KAPINASTA

Ennen kaikkea Lokakuun kapinasta. Puolueen jäsenten keskuudessa levitetään voimaperäisesti sellaista huhua, että Keskuskomitea kokonaisuudessaan mukavastusti kapinaa vuoden 1917 lokakuussa. Tavallisesti kerrotaan, että lokakuun 10 päivänä, jolloin Keskuskomitea teki päätöksen kapinan järjestämisestä, Keskuskomitean enemmistö esiintyi ensin kapinaa vastaan,

mutta silloin Keskuskomitean istuntoon ryntäsi muka eräs työmies ja sanoi: „Te ratkaisette kysymyksen kapinaa vastaan, mutta minä sanon teille, että kapina tulee kuitenkin, kaikesta huolimatta“. Ja niinpä Keskuskomitea sitten näistä uhkauksista pelästyneenä otti uudelleen esille kysymyksen kapinasta ja hyväksyi päätöksen kapinan järjestämisestä.

Tämä ei ole tavallista huhupuhetta, toverit. Siitä kirjoittaa kirjassaan „Kymmenen päivää“ tunnettu John Reed, joka oli etäällä meidän puolueestamme eikä tietenkään voinut tuntea lokakuun 10 päivänä pidetyn salaisen kokouksemme historiaa ja joutui tämän vuoksi herrojen Suhanovien liikkeellelaskemien juorupuheiden onkeon. Sen jälkeen tätä juttua on kerrottu ja toistettu monissa trotskilaiden kynästä lähteneissä kirjasissa, muun muassa eräässä viimeisimmässä Lokakuuta käsittelevässä kirjasessa, joka on Syrkinin kirjoittama. Näitä huhupuheita pidetään voimaperäisesti yllä Trotskin viimeaikaisissa kirjallisissa esiintymisissä.

Tuskinpa tarvitsee todistella, että kaikki nämä ja muut niiden kaltaiset arabialaiset sadut eivät vastaa todellisuutta, että mitään sellaista ei Keskuskomitean istunnossa todellisuudessa tapahtunut eikä voinutkaan tapahtua. Tämän vuoksi me voisimme sivuuttaa nämä järjettömät huhupuheet: vähänkös sitä yleensä sepitetään juttuja oppositiolaisten tai puolueesta etäällä olevien ihmisten työhuoneissa. Sillä tavalla me olemme tosin menetelleetkin tähän saakka, emme ole kiinnittäneet huomiota esimerkiksi John Reedin virheisiin emmekä ole huolehtineet näiden virheiden korjaamisesta. Mutta Trotskin viime

esiintymisten jälkeen ei enää voida sivuuttaa näitä taruja, sillä näillä taruilla pyritään nyt kasvattamaan nuorisoa, ja onnettomuudeksi on tässä suhteessa jo saavutettu joitain tuloksiakin. Tämän vuoksi minun on esitettävä näiden järjettömien huhupuheiden vastapainoksi konkreettisia tosiasioita.

Otan esille puolueemme Keskuskomitean istunnon pöytäkirjat lokakuun 10 (23) päivältä vuonna 1917. Läsä ovat: Lenin, Zinovjev, Kamenev, Stalin, Trotski, Sverdlov, Uritski, Dzierzhynski, Kollontay, Bubnov, Sokolnikov ja Lomov. Käsitellään kysymystä päivän tilanteesta ja kapinasta. Keskustelun jälkeen äänestetään toveri Leninin esittämästä kapinapäätöslauselmasta. Päätöslauselma hyväksytään 10 äänellä 2 vastaan. On kai selvää: 10 äänellä kahta vastaan Keskuskomitea päätti ryhtyä välittömään käytännölliseen työhön kapinan järjestämiseksi. Tässä samassa istunnossa Keskuskomitea valitsee poliittisen keskuksen kapinan johtamista varten, nimittäen sen Poliittiseksi byrooksi, johon tulevat: Lenin, Zinovjev, Stalin, Kamenev, Trotski, Sokolnikov ja Bubnov.

Sellaisia ovat tosiasiat.

Nämä pöytäkirjat kumoavat kerralla useita taruja. Ne kumoavat tarun siitä, että Keskuskomitean enemmistö muka vastusti kapinaa. Ne kumoavat myöskin tarun siitä, että kapinakysymyksessä Keskuskomitea oli muka hajaannuksen partaalla. Pöytäkirjoista käy selväksi, että viipymättä aloitettavan kapinan vastustajat—Kamenev ja Zinovjev—tulivat kapinan poliittisen johtamisen elimeen rinnan kapinan kannattajain kanssa. Mistään hajaannuksesta ei ollut eikä voinutkaan olla kysymystä.

Trotski väittää, että Kamenevin ja Zinovjevin persoonassa meillä oli Lokakuussa puolueemme oikeistosivusta, miltei sosialidemokraatteja. Käsittämätöntä vain on: miten saattoi tapahtua niin, että puolue siinä tapauksessa vältti hajaannuksen; miten saattoi tapahtua niin, että erimielisyydet Kamenevin ja Zinovjevin kanssa kestivät vain muutaman päivän; miten saattoi tapahtua niin, että erimielisyyksistä huolimatta puolue asetti nämä toverit mitä tärkeimpiin tehtäviin, valitsi heidät kapinan poliittiseen keskukseseen j.n.e.? Puolueessa tunnetaan kyllin hyvin Leninin armottomuus sosialidemokraattien suhteen; puolue tietää, että Lenin ei olisi hetkeäkään suostunut pitämään puolueessa, ja vielä erittäin tärkeissä tehtävissä, mielialoiltaan sosialidemokraattisia tovereita. Miten on selitettävissä, että puolue vältti hajaannuksen? Se on selitettävissä siten, että erimielisyyksistä huolimatta nämä toverit olivat vanhoja bolshevikkeja, jotka seisovivat bolshevismin yhteisellä perustalla. Mikä oli tämä yhteinen perusta? Mielipiteiden yhteisyys peruskysymyksissä: Venäjän vallankumouksen luonteesta, vallankumouksen liikkeellepanevista voimista, talonpoikaiston merkityksestä, puoluejohdon perusteista j.n.e. Ilman tällaista yhteistä perustaa olisi hajaannus ollut kiertämätön. Hajaannusta ei tapahtunut ja erimielisyydet kestivät vain muutaman päivän sen vuoksi ja ainoastaan sen vuoksi, että Kamenev ja Zinovjev olivat leniniläisiä, bolshevikkeja.

Siirtykäämme nyt taruun Trotskin erikoisesta osuudesta Lokakuun kapinassa. Trotskilaiset levittelevät voimaperäisesti sellaisia juttuja, että Trotski oli Lokakuun kapinan innoittaja ja ainoa johtaja. Näitä juttuja

levittää erikoisen voimaperäisesti Trotskin teosten niinsanottu toimittaja Lenzner. Trotski itse, sivuuttaen järjestelmällisesti puolueen, puolueen Keskuskomitean ja puolueen Pietarin komitean sekä vaieten näiden järjestöjen johtavasta merkityksestä kapinassa ja nostaan itseään kiihkeästi etualalle Lokakuun kapinan keskeisimpänä persoonana, edistää tahtoen tai tahtomattaan juttujen levittämistä Trotskin erikoisesta osuudesta kapinassa. Minä en lainkaan kiellä Trotskin eittämättömän tärkeää osuutta kapinassa. Mutta minun on sanottava, ettei Trotskilla ollut eikä voinutkaan olla mitään erikoista osuutta Lokakuun kapinassa, että ollessaan Pietarin Neuvoston puheenjohtajana hän vain täytti vastaavien puolue-elinten tahtoa, jotka johtivat Trotskin jokaista askelta. Suhanovin tapaisista poroporvareista tämä kaikki saattaa näyttää omituiselta, mutta tosiasiat, konkreettiset tosiasiat vahvistavat tämän väitteen kokonaan ja täydellisesti oikeaksi.

Ottakaamme esille Keskuskomitean seuraavan istunnon pöytäkirjat lokakuun 16 (29) päivältä vuonna 1917. Läsnä ovat Keskuskomitean jäsenet sekä Pietarikomitean edustajat ja sotilasjärjestön, tehdaskomiteoiden, ammattiliittojen ja rautatieläisten edustajat. Keskuskomitean jäsenten ohella ovat läsnä: Krylenko, Shotman, Kalinin, Volodarski, Shljapnikov, Lacis y.m. Kaikkiaan 25 henkilöä. Käsitellään kapinakysymystä puhtaasti käytännölliseltä ja organisatoriselta kannalta. 20 äänellä kahta vastaan ja kolmen pidättäytyessä hyväksytään Leninin esittämä päätöslauselma kapinasta. Valitaan käytännöllinen keskus kapinan organisatorista johtamista varten. Ketkä tulevat tähän keskuksen? Tähän keskuksen valitaan viisi henkilöä:

Sverdlov, Stalin, Dzierzhynski, Bubnov ja Uritski. Käytännöllisen keskuksen tehtävänä on johtaa kaikkia kapinan käytännöllisiä elimiä Keskuskomitean toimintaohjeiden mukaan. Näin ollen tässä Keskuskomitean istunnossa tapahtui, kuten näette, jotain „kauheata“, s.o. käytännölliseen keskuksen, jonka tehtävänä oli kapinan johtaminen, ei jostain „kummallisesta syystä“ joutunut kapinan „innoittaja“, „päähenkilö“ ja „ainoa johtaja“ Trotski. Miten tämä sopii yhteen liikkeellä olevan mielipiteen kanssa Trotskin erikoisesta osuudesta? Eikö totta, tämä kaikki on hiukan „kummallista“, niinkuin Suhanov sanoisi tai niinkuin trotskilaiset sanoisivat. Mutta kuitenkin tässä ei ole oikeastaan mitään kummallista, sillä Trotskilla ei ollut eikä voinutkaan olla mitään **erikoista** osuutta enempää puolueessa kuin Lokakuun kapinassakaan, sillä hän oli verrattain uusi henkilö puolueellemme Lokakuun kaudella. Hän, samoin kuin muutkin vastuunalaiset työntekijät, oli vain Keskuskomitean ja sen elinten tahdon täytäntöönpanija. Ken tuntee bolshevikkien puoluejohdon mekaniikkaa, hän käsittää ilman erikoista vaihua, että muulla tavalla ei saattanutkaan olla: Trotskin ei olisi tarvinnut muuta kuin rikkoa Keskuskomitean tahtoa, niin hän olisi menettänyt mahdollisuuden vaikuttaa asiainkulkuun. Puheet Trotskin erikoisesta osuudesta ovat tarua, jota palvelusintoiset „puolue“-kuomat levittelevät.

Tämä ei tietenkään merkitse sitä, etteikö Lokakuun kapinalla ollut omaa innoittajaansa. Ei, sillä oli innoittajansa ja johtajansa. Mutta se oli Lenin eikä kukaan muu, se sama Lenin, jonka päätöslauselmat Keskuskomitea hyväksyi ratkaistessaan

kapinakysymyksen, se sama Lenin, jota maanalaisuus, vastoin Trotskin väitettä, ei estänyt olemasta kapinan todellisena innoittajana. On typerää ja naurettavaa yrittää nyt maanalaisuudesta jaarittelemisella hämätä sitä eittämätöntä tosiasiaa, että kapinan innoittajana oli puolueen johtaja V. I. Lenin.

Sellaisia ovat tosiasiat.

Otaksukaamme niin, sanotaan meille, mutta ei voida kieltää sitä, että Trotski tappeli hyvin Lokakuun kaudella. Niin, se on totta, Trotski tappeli todellakin hyvin Lokakuussa. Mutta Lokakuun kaudella tappelivat hyvin muutkin eikä vain Trotski, melko hyvin tappelivat vieläpä sellaisetkin ihmiset kuin vasemmistoeserrät, jotka olivat silloin bolshevikkien rinnalla. Yleensä minun on sanottava, että voitokkaan kapinan kaudella, jolloin vihollinen on eristetty ja kapina kasvaa, on helppo tapella hyvin. Sellaisina hetkinä tulee jälkeenjääneistäkin sankareita.

Mutta proletariaatin taistelu ei ole yhtämittaista hyökkäystä, yhtämittaista voittojen sarjaa. Proletariaatin taistelussa on myöskin koettelemuksensa ja tappionsa. Todellinen vallankumouksellinen ei ole se, joka on miehuullinen voitokkaan kapinan aikana, vaan se, joka osaten taistella hyvin vallankumouksen voitokkaan hyökkäyksen aikana osaa olla miehuullinen myös vallankumouksen perääntymisen kaudella, proletariaatin tappion kaudella, se, joka ei menetä malttiaan eikä jänistä vallankumouksen vastoinkäymisten sattuessa, vihollisen menestyksen sattuessa, se, joka ei joudu pakokauhun ja toivottomuuden valtaan vallankumouksen perääntymisen kaudella. Vasemmistoeserrät tappelivat melko hyvin Lokakuun kaudella

ja tukivat bolshevikkeja. Mutta kenpä ei tietäisi sitä, että nuo „urhoolliset“ soturit joutuivat pakokauhun valtaan Brestin kaudella, jolloin Saksan imperialismin hyökkäys saattoi heidät epätoivon ja hysterian tilaan. On hyvin surullista, mutta se on eittämätön tosiasia, että Trotskilla, joka tappeli hyvin Lokakuun kaudella, ei riittänyt miehuullisuutta Brestin kaudella, vallankumouksen tilapäisten vastoinkäymisten kaudella, pysyäkseen kyllin lujana tuona vaikeana hetkenä ja ollakseen seuraamatta vasemmistoeserrien jälkiä. Kiistämätöntä on, että ajankohta oli vaikea, täytyi olla erikoisen miehuullinen ja järkkymättömän rauhallinen, säilyttääkseen mielenmalttinsa, perääntyäkseen ajoissa, hyväksyäkseen ajoissa rauhan, viedäkseen proletaarisen armeijan pois Saksan imperialismin iskun alta, säilyttääkseen talonpoikaisreservit ja, saatuaan täten hengähdysketken, iskeäkseen sitten vihollista uusin voimin. Mutta sellaista miehuullisuutta ja vallankumouksellista kestävyyttä ei Trotskilla valitettavasti ollut tuona vaikeana hetkenä.

Trotskin mielestä proletaarisen vallankumouksen perusopetus on se, että „ei jänistetä“ Lokakuun aikana. Se ei pidä paikkaansa, sillä tähän Trotskin väitteeseen sisältyy vain osanen totuutta vallankumouksen opetuksista. **Koko** totuus proletaarisen vallankumouksen opetuksista sisältyy siihen, että „ei jänistetä“ enempää vallankumouksen hyökkäyksen päivinä kuin myöskään sen perääntymisen päivinä, jolloin vihollinen on saanut yliotteen ja vallankumous kärsii vastoinkäymisiä. Vallankumous ei rajoitu Lokakuuhun. Lokakuu on vain proletaarisen vallankumouksen alkua. On huono juttu, jos jänistetään nousevan kapinan

aikana. Mutta on vielä pahempi, jos jänistetään vallankumouksen vaikeiden koettelemusten aikana, vallanoton jälkeen. Vallan pitäminen käsissään vallankumouksen toisena päivänä on yhtä tärkeätä kuin vallan ottaminen. Kun Trotski jänisti Brestin kaudella, meidän vallankumouksemme raskaiden koettelemusten kaudella, jolloin asiat kehittyivät miltei vallan „luovuttamiseen“ asti, niin hänen pitäisi ymmärtää, että Kamenevin ja Zinovjevin lokakuunaikaisilla virheillä ei tässä ole mitään tekemistä.

Näin on asianlaita Lokakuun kapinaa koskevien tarujen suhteen.

II

PUOLUE JA LOKAKUUN VALMISTELU

Siirtykäämme nyt Lokakuun valmistelua koskevaan kysymykseen.

Kun on kuunnellut Trotskia, voisi luulla, että koko maaliskuu- ja lokakuun välisellä valmistelukaudella bolshevikkien puolue ei muuta tehnytkään kuin tallasi paikoillaan, että sitä raatelivat sisäiset ristiriidat ja että se häiritäisi kaikin tavoin Leniniä, ja että ellei olisi ollut Trotskia, niin on tietämätöntä, mihin Lokakuun vallankumous olisi päätynyt. On hiukan huvittavaa kuulla noita kummallisia puheita puolueesta Trotskilta, joka julistaa samassa „esipuheessaan“ III osaan, että „proletaarisen kumouksen perusväline on puolue“, että „ilman puoluetta, puolueen sivuitse, jättämällä puolue syrjään, puolueen korvikkeen avulla proletaarinen vallankumous ei voi voittaa“, ja tällöin ei itse allahkaan voi käsittää, miten meidän vallankumouk-

semme saattoi voittaa, kun „sen perusväline“ osoitautui kelvottomaksi ja „jättämällä puolue syrjään“ ei kuulemma ole minkäänlaista voiton mahdollisuutta. Mutta Trotski ei ensimmäistä kertaa tarjoile meille kummallisuuksia. Luultavaa on, että huvittavat puheet meidän puolueestamme kuuluvat Trotskin tavanomaisiin kummallisuuksiin.

Tarkastelkaamme lyhyesti Lokakuun valmistelun historiaa kausittain.

1) **Puolueen uuden suuntautumisen kausi (maalis—huhtikuu).** Tämän kauden tärkeimmät tosiasiat ovat:

- a) tsarismmin kukistaminen;
- b) Väliaikaisen hallituksen muodostaminen (porvariston diktatuuri);
- c) työväen ja sotilaiden edustajain Neuvostojen syntyminen (proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuri);
- d) kaksoisvalta;
- e) huhtikuun mielenosoitus;
- f) ensimmäinen valtapula.

Tämän kauden luonteenomainen piirre on se tosiasia, että rinnakkain, yhdessä, samaan aikaan on olemassa sekä porvariston diktatuuri että proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuri, jolloin viimemainittu suhtautuu luottamuksellisesti ensinmainittuun, uskoo sen rauhanpyrkimykseen, antaa vapaaehtoisesti vallan porvaristolle ja tekee näin ollen itsestään sen lisäkkeen. Vakavia selkkauksia kahden diktatuurin välillä ei vielä ole. Mutta sen sijaan on olemassa „yhteydenpitokomitea“⁷⁰.

Tämä oli mitä suurin murros Venäjän historiassa ja ennenkuulumaton käänne meidän puolueemme

historiassa. Vanha, ennen vallankumousta ollut hallituksen suoranaisen kukistamisen ohjelma oli selvä ja tarkoin määritelty, mutta se ei enää sopinut taistelun uusiin ehtoihin. Nyt ei voitu enää lähteä suoraan kukistamaan hallitusta, sillä se oli sidottu Neuvostoihin, jotka olivat puolustuskannan ajajain vaikutuksen alla, ja puolue olisi joutunut käymään ylivoimaista sotaa sekä hallitusta että Neuvostoja vastaan. Mutta ei voitu harjoittaa myöskään Väliaikaisen hallituksen tukemisen politiikkaa, sillä tuo hallitus oli imperiaalismin hallitus. Puolueen oli otettava uusi suunta uusissa taisteluoloissa. Puolue (sen enemmistö) lähti tähän uuteen suuntautumiseen tunnustellen. Se hyväksyi Neuvostojen harjoittaman Väliaikaisen hallituksen painostamisen politiikan rauhan kysymyksessä eikä ryhtynyt heti ottamaan askelta eteenpäin proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria koskevasta vanhasta tunnuksesta uuteen tunnukseen Neuvostojen vallasta. Tämän puolinaisen politiikan tarkoituksena oli antaa Neuvostojen huomata konkreettisissa rauhan kysymyksissä Väliaikaisen hallituksen todellinen imperialistinen luonne ja siten irtaannuttaa ne viimeainitusta. Mutta se oli syvästi virheellinen kanta, sillä se synnytti pasifistisia harhakäsityksiä, valoi vettä puolustuskannan ajajain myllyyn ja vaikeutti joukkojen vallankumouksellista kasvatusta. Minäkin olin silloin tällä virheellisellä kannalla yhdessä muiden puolue-tovereiden kanssa ja luovuin siitä täydellisesti vasta huhtikuun puolivälissä yhdyttyäni Leninin teeseihin. Tarvittiin uutta suuntautumista. Tämän uuden suuntautumisen antoi puolueelle Lenin kuuluisissa Huhtikuun teeseissään⁷¹. En ryhdy laajemmin selostamaan

näitä teesejä, sillä ne ovat tunnettuja kaikille. Oliko puolueella silloin erimielisyyksiä Leninin kanssa? Oli kyllä. Miten kauan näitä erimielisyyksiä oli? Korkeintaan kaksi viikkoa. Pietarin järjestön yleiskaupunkilainen konferenssi⁷² (huhtikuun jälkipuolisko), joka hyväksyi Leninin teesit, oli käännekohta puolueemme kehityksessä. Yleisvenäläinen huhtikuun konferenssi⁷³ (huhtikuun loppu) vain vei päätökseen koko Venäjän mitassa Pietarin konferenssin työn ja liitti puolueen yhtenäisen kannan ympärille yhdeksän kymmenesosaa puolueesta.

Nyt, seitsemän vuoden kuluttua, Trotski tuo ilmi vahingonilonsa bolshevikkien entisten erimielisyyksien johdosta kuvaten nuo erimielisyydet miltei kahden puolueen väliseksi taisteluksi bolshevismin sisällä. Mutta ensinnäkin Trotski tässä jumalattomasti liioittelee ja paisuttaa asiaa, sillä bolshevikkien puolue voitti nuo erimielisyydet järkkymättä vähääkään. Toiseksi, meidän puolueemme olisi kasti eikä vallankumouksellinen puolue, ellei se sallisi keskuudessaan mielipidevivahtuksia, ja onhan tunnettua, että erimielisyyksiä meillä oli aikaisemminkin, esimerkiksi III Duuman kaudella, mikä ei kuitenkaan häirinnyt puolueemme yhtenäisyyttä. Kolmanneksi, ei liene tarpeetonta kysyä, minkälainen oli silloin itsensä Trotskin kanta, joka nyt on niin vahingoniloinen bolshevikkien entisten erimielisyyksien johdosta? Trotskin teosten niinsanottu toimittaja Lenzner vakuuttaa, että Trotskin Amerikan kirjeet (maaliskuu) „täydellisesti ennakoivat“ Leninin „Kirjeet kaukaa“⁷⁴ (maaliskuu), joista tuli Leninin Huhtikuun teesien pohja. Hän sanoo kirjaimellisesti siten: „täydellisesti ennakoivat“.

Trotski ei väitä tällaista rinnastusta vastaan, vaan hyväksyy sen näköjään kiitollisena. Mutta ensin näkään Trotskin kirjeet „eivät lainkaan muistuta“ Leninin kirjeitä enempää hengen kuin johtopäätöstensäköön puolesta, sillä ne kuvastavat täydellisesti ja kokonaisuudessaan Trotskin bolshevisminvastaista tunnusta: „ilman tsaaria, mutta työväenhallitus“, tunnusta, joka merkitsee vallankumousta ilman talonpoikaistoa. Tullakseen tästä vakuuttuneeksi ei tarvitse muuta kuin lukea nämä kaksi kirjesarjaa. Toiseksi, miten siinä tapauksessa on selitettävissä se, että Lenin katsoi tarpeelliseksi tehdä rajat selviksi Trotskin kanssa heti seuraavana päivänä ulkomailta saapumisensa jälkeen? Kukapa ei tietäisi Leninin monesti lausumaa ajatusta, että Trotskin tunnus: „ilman tsaaria, mutta työväenhallitus“ on yritys „harpata talonpoikaisliikkeen yli, joka ei ole vielä elänyt aikaansa“, että tämä tunnus merkitsee „työväenhallituksen vallanvaltaamisleikkiä“ *?

Mitä yhteistä voi olla Leninin bolshevistisilla teoilla ja Trotskin bolshevisminvastaisella kaavalla „vallanvaltaamisleikkeineen“? Ja mistä ihmisille ilmaantuukin tuo halu rinnastaa mökkipahasta Mont Blanciin? Miksi Lenznerin piti uskalletusti lisätä meidän vallankumoustamme koskevien vanhojen tarujen kasaan vielä yksi taru siitä, että Trotskin Amerikan

---

* Kts. Lenin. Teokset, XX osa, sivu 104. Kts. myös selostuksia Pietarin yleiskaupunkilaisessa konferenssissa ja VSDTP(b):n Yleisvenäläisessä konferenssissa (vuoden 1917 huhtikuun puoliväli ja loppu).

kirjeet „ennakoivat“ Leninin tunnetut „Kirjeet kaukaa“ *?

Eipä suotta sanota, että palvelushaluinen karhu on vihollista vaarallisempi.

2) **Joukkojen vallankumouksellisen mobilisoinnin kausi (touko—elokuu).** Tämän kauden tärkeimmät tosiasiat ovat:

a) huhtikuun mielenosoitus Pietarissa ja kokoomushallituksen muodostaminen „socialistien“ osanotolla;

b) Venäjän tärkeimmissä keskuksissa pidetty vapumielenosoitus „demokraattisen rauhan“ tunnuksella;

c) kesäkuun mielenosoitus Pietarissa perustunnuksineen „Alas kapitalistiministerit!“;

d) kesäkuun hyökkäys rintamalla ja Venäjän armeijan tappiot;

---

* Tällaisten tarujen joukkoon kuuluvaksi on laskettava myös hyvin laajalle levinnyt juttu siitä, että Trotski on muka kansalaissodan rintamalla saavutettujen voittojen „ainoa“ tai „pääorganisaattori“. Totuuden nimessä minun on sanottava, toverit, että tuo juttu ei lainkaan vastaa todellisuutta. En suinkaan kiellä Trotskin tärkeää osuutta kansalaissodassa. Mutta minun on sanottava kaikella päättäväsyydellä, että meidän voittojemme organisaattorin suuri kunnia kuuluu maamme eturivin työläisten suulle kollektiiville — Venäjän Kommunistiselle puolueelle eikä yksityisille henkilöille. Ei liene tarpeetonta esittää muutamia esimerkkejä. Te tiedätte, että Neuvostotasavallan päävihollisina pidettiin Koltshakia ja Denikiniä. Te tiedätte, että meidän maamme hengähti vapaasti vasta sitten, kun oli saavutettu voitto näistä vihollisista. Ja historia osoittaa, että meidän sotajoukkomme nujersivat lopullisesti nämä molemmat viholliset, siis sekä Koltshakin että Denikinin, vastoin Trotskin suunnitelmia.

Päätelkää itse.

1) **Koltshakista.** Tämä tapahtuu kesällä 1919. Meidän sotajoukkomme hyökkäävät Koltshakia vastaan ja toimivat Ufan luona.

e) heinäkuun aseellinen mielenosoitus Pietarissa ja kadettiministerien eroaminen hallituksesta;

f) vastavallankumouksellisten sotajoukkojen tuominen rintamalta, „Pravdan“ toimituksen hävitys, vastavallankumouksen taistelu Neuvostoja vastaan ja Kerenskin johtaman uuden kokoomushallituksen muodostaminen;

g) puolueemme VI edustajakokous, joka antoi tunnuksen aseellisen kapinan valmistelusta;

h) vastavallankumouksellinen Valtakunnan neuvotelukokous ja yleislakko Moskovassa;

i) Kornilovin epäonnistunut hyökkäys Pietariin, Neuvostojen elpyminen, kadettien eroaminen ja „Direktorion“ muodostaminen.

Tämän kauden luonteenomaisena piirteenä on pidettävä kriisin kärjistymistä ja sen epävakaisen tasapainon rikkoutumista, joka aikaisemmin — hyvin tai huonosti — oli olemassa Neuvostojen ja Väliaikaisen hallituksen välillä. Kaksoisvalta kävi sietämättö-

Keskuskomitean istunto. Trotski ehdottaa hyökkäyksen pysäyttämistä Bielaja-joelle (Ufan luona) jättäen Uralin Koltshakin käsiin, sotajoukkojen erään osan poistamista Itärintamalta ja sen siirtämistä Etelärintamalle. Keskustellaan kiivaasti. Keskuskomitea ei suostu Trotskin ehdotukseen ollen sitä mieltä, että Koltshakin käsiin ei saa jättää Uralia tehtaineen ja rautatieverkostoineen, Uralia, jossa Koltshak voi helposti toipua, koota voimansa nyrkiksi ja ilmestyä uudelleen Volgalle, — ensin on karkoitettava Koltshak Uralin harjanteen taa, Siperian aroille, ja vasta sen jälkeen ryhdyttävä siirtämään voimia etelään. Keskuskomitea hylkää Trotskin suunnitelman. Trotski ilmoittaa eroavansa. Keskuskomitea ei hyväksy eronpyyntöä. Ylipäällikkö Vaetis, Trotskin suunnitelman kannattaja, eroaa toimestaan. Hänen tilalleen tulee uusi ylipäällikkö, Kamenev. Tästä hetkestä

mäksi kummallekin puolelle. „Yhteydenpitokomitean“ hatara rakennus elää viimeisiä päiviään. „Valtapula“ ja „ministerimylläkkä“ olivat silloin ajankohdan muotisanoja. Kriisi rintamalla ja rappiotila selustassa tekevät tehtävänsä voimistaen äärimmäisiä sivustoja ja puristaen kahdelta taholta puolustuskantaa ajavia sovittelijoita. Vallankumous mobilisoi voimiaan aiheuttaen vastavallankumouksen mobilisoinnin. Vastavallankumous hoputtaa puolestaan vallankumousta saaden aikaan vallankumouksellisen nousun uusia aaltoja. Kysymys vallan siirtymisestä uuden luokan käsiin tulee päivänkysymykseksi.

Oliko meidän puolueessamme silloin erimielisyyksiä? Oli kyllä. Mutta ne olivat luonteeltaan poikkeuksetta asiallisia, vastoin Trotskin vakuutteluja, joka yrittää löytää puolueessa „oikeisto“- ja „vasemmisto“-sivustan. Toisin sanoen ne olivat sellaisia erimielisyyksiä, joita ilman ei yleensä ole olemassa tarmokasta puolue-elämää eikä todellista puoluetoimintaa.

---

lähtien Trotski jää syrjään välittömästi osallistumisesta Itärintaman asioihin.

2) Denikinistä. Tämä tapahtuu syksyllä 1919. Hyökkäys Denikiniä vastaan ei onnistu. „Teräsrenkas“ Mamontovin ympärillä (Mamontovin retki) aivan ilmeisesti murtuu. Denikin valtaa Kurskin. Denikin lähenee Orelia. Trotski kutsutaan Etelärintamalta Keskuskomitean istuntoon. Keskuskomitea pitää tilannetta hälyyttävänä ja päättää lähettää Etelärintamalle uusia sotilastyöntekijöitä ja kutsua pois Trotskin. Uudet sotilastyöntekijät vaativat Trotskin „puuttumattomuutta“ Etelärintaman asioihin. Trotski jää syrjään välittömästi osallistumisesta Etelärintaman asioihin. Sotatoimet Etelärintamalla, aina siihen asti, kun valloitamme Donin Rostovin ja Odessan, tapahtuvat ilman Trotskia.

Yrittäköötppä kumota nämä tosiasiat.

Trotski on väärässä väittäessään, että huhtikuun mielenosoitus Pietarissa aiheutti erimielisyyksiä Keskuskomitean sisällä. Keskuskomitea oli ehdottoman yksimielinen tässä kysymyksessä tuomitessaan erään toveriryhmän yrityksen vangita Väliaikainen hallitus hetkellä, jolloin bolshevikit olivat Neuvostoissa ja armeijassa vähemmistönä. Jos Trotski olisi kirjoittanut Lokakuun „historiaa“ todellisten asiakirjojen mukaan eikä Suhanovin mukaan, niin hän olisi tullut helposti vakuuttuneeksi väitteensä virheellisyydestä.

Trotski on kerrassaan väärässä väittäessään, että „Leninin aloitteesta“ tehty yritys mielenosoituksen järjestämiseksi kesäkuun 10 päivänä kohtasi Keskuskomitean „oikeisto“-jäsenten taholta syytöksen „seikkailusta“. Jos Trotski ei olisi kirjoittanut Suhanovin mukaan, niin hän olisi varmasti tietänyt, että kesäkuun 10 päivän mielenosoitus lykättiin Leninin täydellisestä suostumuksesta, minkä lisäksi Lenin puolusti tämän lykkäämisen välttämättömyyttä laajassa puheessaan tunnetussa Pietarin komitean istunnossa (kts. Pietarin komitean pöytäkirjat⁷⁵).

Trotski on aivan väärässä puhuessaan „traagillisista“ erimielisyyksistä Keskuskomitean sisällä heinäkuun aseellisen mielenosoituksen yhteydessä. Trotski yksinkertaisesti puhuu omiaan arvellessaan, että Keskuskomitean johtavan ryhmän eräiden jäsenten „piti nähdä, että heinäkuun tapahtumat olivat vahingollista seikkailua“. Trotski, joka ei silloin vielä kuulunut Keskuskomiteaamme ja oli vain meidän neuvostoparlamenttimiehenämme, saattoi tietysti olla tietämättäkin, että Keskuskomitea piti heinäkuun mielenosoitusta vain vihollisen tunnustelemisen keinona, että Keskuskomi-

tea (ja Lenin) eivät tahtoneet eivätkä aikoneetkaan muuttaa mielenosoitusta kapinaksi ajankohdalla, jolloin pääkaupungin Neuvostot olivat vielä puolustuskannan ajajien kannalla. Täysin mahdollista on, että joku bolshevikeista todellakin ruikutti heinäkuun tappion yhteydessä. Tiedän esimerkiksi, että eräät silloin vangituista bolshevikeista olivat valmiit jopa poistumaan meidän riveistämme. Mutta päätelmien tekeminen tästä eräitä henkilöitä, muka „oikeistolaisia“, muka Keskuskomitean jäseniä, vastaan on historian säädytöntä vääristelemistä.

Trotski on väärässä väittäessään, että kornilovilaisuuden päivinä puolueemme johtavien henkilöiden erään osan keskuudessa ilmeni pyrkimystä liittoon puolustuskannan ajajien kanssa, Väliaikaisen hallituksen tukemiseen. Puhe on tietysti niistä samoista muka „oikeistolaisista“, jotka eivät suo Trotskille unirauhaa. Trotski on väärässä, sillä on olemassa sellaisia asiakirjoja kuin puolueen silloinen Pää-äänenkannattaja, joka kumoaa Trotskin väitteet. Trotski vetoaa Leninin Keskuskomitealle kirjoittamaan kirjeeseen, jossa hän varoittaa tukemasta Kerenskiä. Mutta Trotski ei ymmärrä Leninin kirjeitä, niiden merkitystä ja tarkoitusta. Toisinaan Lenin menee kirjeissään tahallaan edelle nostaen etualalle ne mahdolliset virheet, joita voidaan tehdä, ja arvostelee niitä jo etukäteen varoittaakseen puoluetta ja suojellakseen sitä virheilta, ja toisinaan hän taas paisuttaa „pikkuasian“ tehden „kärpäsestä härkäsen“ samassa kasvatuksellisessa tarkoituksessa. Puolueen johtaja, varsinkin kun hän on maanalaisessa asemassa, ei voikaan menetellä toisin, sillä hänen on nähtävä taistelu-

tovereitaan pitemmälle ja hälyytettävä jokaisen mahdollisen virheen johdosta, vieläpä „pikkuasioidenkin“ johdosta. Mutta kun Leninin tällaisista kirjeistä (ja sellaisia kirjeitä hänellä on paljon) tehdään johtopäätös „traagillisten“ erimielisyyksien olemassaolosta ja pidetään ääntä sen johdosta, niin se merkitsee, ettei ymmärretä Leninin kirjeitä, ei tunneta Leniniä. Täten nähtävästi onkin selitettävissä se, että Trotski tekee toisinaan karkeita virheitä. Lyhyemmin sanoen: Kornilovin kapinan päivinä Keskuskomiteassa ei ollut minkäänlaisia, ei kerrassaan minkäänlaisia erimielisyyksiä.

Heinäkuun tappion jälkeen Keskuskomitean ja Leninin välillä todellakin syntyi erimielisyyttä Neuvostojen kohtaloa koskevassa kysymyksessä. Tunnettu on, että Lenin, haluten keskittää puolueen huomion kapinan valmistelemiseen Neuvostojen ulkopuolella, varoitti viehättymästä Neuvostoihin ollen sitä mieltä, että Neuvostot, jotka olivat puolustuskannan ajajain saastuttamia, olivat jo muuttuneet merkityksettömiksi. Keskuskomitea ja puolueen VI edustajakokous asettuivat varovaisemmalle kannalle päätellen, ettei ole perusteita pitää Neuvostojen elpymistä mahdollisena. Kornilovin kapina osoitti, että päätelmä oli oikea. Tällä erimielisyydellä ei muuten ollut aktuaalista merkitystä puolueelle. Myöhemmin Lenin tunnusti, että VI edustajakokouksen linja oli oikea. Mielenkiintoista on, että Trotski ei tarrautunut tähän erimielisyyteen eikä paisuttanut sitä „hivittäviin“ mittoihin.

Joukkojen vallankumouksellisen mobilisation keskiönä oleva yhtenäinen ja luja puolue — sellainen on kuva puolueemme tilasta tuona kautena.

3) Rynnäkön järjestämisen kausi (syys — lokakuu).
Tämän kauden tärkeimmät tapahtumat:

a) Demokraattisen neuvottelukokouksen koollekutsuminen ja ajatuksen romahtaminen liitosta kadettien kanssa;

b) Moskovan ja Pietarin Neuvoston siirtyminen bolshevikkien puolelle;

c) Pohjoisen alueen Neuvostojen edustajakokous⁷⁶ ja Pietarin Neuvoston päätös sotajoukkojen poissiirtämistä vastaan;

d) puolueen Keskuskomitean päätös kapinasta ja Pietarin Neuvoston Sotilaallisen vallankumouskomitean muodostaminen;

e) Pietarin varusväen päätös Pietarin Neuvoston aseellisesta tukemisesta ja Sotilaallisen vallankumouskomitean komissaarisysteemin järjestäminen;

f) bolshevististen aseellisten voimain hyökkäys ja Väliaikaisen hallituksen jäsenten vangitseminen;

g) vallan valtaaminen Pietarin Neuvoston Sotilaallisen vallankumouskomitean toimesta ja Kansankomissaarien Neuvoston muodostaminen Neuvostojen II edustajakokouksessa.

Tämän kauden luonteenomaisena piirteenä on pidettävä kriisin nopeaa kasvua, hallitsevien piirien täydellistä hämminkiä, eserrien ja menshevikkien eristämistä ja horjuvien ainesten siirtymistä joukoittain bolshevikkien puolelle. On pantava merkille vallankumouksen taktiikan eräs omalaatuinen erikoisuus tällä kaudella. Tämä erikoisuus on se, että vallankumous pyrkii ottamaan jokaisen tai miltei jokaisen askeleen hyökkäyksessään puolustuksen varjolla. Epäilemätöntä on, että kieltäytyminen sotajoukkojen pois-

viemisestä Pietarista oli tärkeä askel vallankumouksen hyökkäyksessä, mutta siitä huolimatta tuo hyökkäys suoritettiin Pietarin puolustuksen tunnuksella ulkoisen vihollisen mahdollista hyökkäystä vastaan. Epäilemätöntä on, että Sotilaallisen vallankumouskomitean muodostaminen oli vieläkin tärkeämpi askel hyökkäyksessä Väliaikaista hallitusta vastaan, mutta siitä huolimatta se suoritettiin sotilaspiirin esikunnan toiminnan neuvostovalvonnan järjestämisen tunnuksella. Epäilemätöntä on, että varuskunnan avoin siirtyminen Sotilaallisen vallankumouskomitean puolelle ja neuvostokomissaarien verkoston järjestäminen merkitsivät kapinan alkua, mutta siitä huolimatta vallankumous otti nämä askeleet Pietarin Neuvoston puolustamisen tunnuksella vastavallankumouksen mahdollisilta hyökkäyksiltä. Vallankumous ikäänkuin verhosi hyökkäystoimensa puolustuksen verholla, jotta olisi voinut sitä helpommin saada vaikutuspiiriinsä epäröivät ja horjuvat ainekset. Nähtävästi täten onkin selitettävissä tämän kauden puheiden, artikkelien ja tunnusten ulkonaisesti puolustusluonne, joilla sisäisen olemuksensa puolesta oli siitä huolimatta sangen hyökkäävä luonne.

Oliko Keskuskomitean sisällä tänä kautena erimielisyyksiä? Oli kyllä, eivätkä ne olleet vähäarvoisia. Puhuin jo erimielisyyksistä kapinakysymyksessä. Ne näkyvät täydellisesti Keskuskomitean pöytäkirjoissa lokakuun 10 ja 16 päivältä. Siksi en ryhdy toistamaan jo aikaisemmin sanottua. Nyt on viivähdeävä kolmessa kysymyksessä: osallistuminen esiparlamenttiin, Neuvostojen osuus kapinassa ja kapinan määräaika. Tämä on sitäkin tarpeellisempaa, kun Trotski, pyrkiessään kiihkeästi nostamaan itsensä näky-

välle paikalle, on „vahingossa“ vääristellyt Leninin kantaa kahdessa viimeisimmässä kysymyksessä.

Epäilemätöntä on, että erimielisyyksillä esiparlamenttia koskevassa kysymyksessä oli vakava luonne. Mikä oli esiparlamentin niinsanoakseni tarkoitusperä? Sen tarkoitusperänä oli auttaa porvaristoa työntämään Neuvostot taka-alalle ja laskemaan porvarillisen parlamentarismin perusta. Saattoiko esiparlamentti täyttää tuollaisen tehtävän muodostuneessa vallankumouksellisessa tilanteessa—se on toinen kysymys. Tapahumat osoittivat, että tuota tarkoitusperää oli mahdoton toteuttaa, ja itse esiparlamentti oli kornilovilaisuuden keskenen. Mutta epäilemätöntä on, että esiparlamenttia muodostaessaan menshevikit ja eserrät asettivat juuri sellaisen tarkoitusperän. Mitä olisi merkinnyt bolshevikkien osallistuminen esiparlamenttiin tällaisissa oloissa? Ei mitään muuta kuin proletaaristen joukkojen johtamista harhaan esiparlamentin todellisen olemuksen suhteen. Tästä pääasiassa johtuukin se kiihko, jolla Lenin kirjeissään ruoskii esiparlamenttiin osallistumisen kannattajia. Osallistuminen esiparlamenttiin oli epäilemättä vakava virhe.

Mutta olisi virheellistä luulla, kuten Trotski tekee, että osallistumisen kannattajat menivät esiparlamenttiin elimellisen työn tarkoituksessa, tarkoituksessa „johtaa työväenliike“ „sosialidemokratian uomaan“. Se on aivan väärin. Se ei ole totta. Jos se olisi totta, niin puolue ei olisi voinut „käden käänteessä“ korjata tuota virhettä poistumalla mielenosoituksellisesti esiparlamentista. Meidän puolueemme elinvoimaisuus ja vallankumouksellinen voima ilmenikin muun muassa siinä, että se korjasi tuokiossa tuon virheen.

Ja nyt sallikaa minun oikaista pieni epätarkkuus, joka on päässyt pujahtamaan Trotskin teosten „toimittajan“ Lenznerin mainintaan bolshevikkiryhmän istunnosta, jossa ratkaistiin esiparlamenttia koskeva kysymys. Lenzner sanoo, että tässä istunnossa oli kaksi selostajaa—Kamenev ja Trotski. Se ei ole totta. Todellisuudessa selostajia oli neljä: kaksi esiparlamentin boikotoimisen puolesta (Trotski ja Stalin) ja kaksi siihen osallistumisen puolesta (Kamenev ja Nogin).

Vieläkin huonommin on Trotskin laita, kun hän koskettelee Leninin kantaa kapinan muotoa koskevassa kysymyksessä. Trotskin mukaan asia oli niin, että Leninin mielestä puolueen olisi pitänyt ottaa Lokakuussa valta „Neuvostosta riippumatta ja sen selän takana“. Arvostellen sitten tätä Leninin kontolle paneemaansa pötyä Trotski „huopaa ja soutaa“ päätyen lopulta armolliseen fraasiin: „Se olisi ollut virhe“. Tässä Trotski valehtelee Leninistä, hän vääristelee Leninin mielipidettä Neuvostojen merkityksestä kapinassa. Voitaisiin esittää kokonainen röykkiö asiakirjoja, jotka puhuvat siitä, että Lenin ehdotti vallanottoa Neuvostojen **kautta**, Pietarin tai Moskovon Neuvoston kautta, eikä Neuvostojen **selän takana**. Miksi Trotskille oli tarpeen tuo enemmän kuin kummallinen tarina Leninistä?

Paremmiin ei ole Trotskin laita silloinkaan, kun hän „erittelee“ Keskuskomitean ja Leninin kantaa kapinan aikaa koskevassa kysymyksessä. Puhuessaan lokakuun 10 p:nä pidetystä Keskuskomitean kuuluisasta istunnosta Trotski väittää, että tässä istunnossa „tehtiin päätös siinä mielessä, että kapinan on tapahduttava viimeistään lokakuun 15 p:nä“. Siis Keskus-

komitea määräsi kapinan lokakuun 15 päiväksi, mutta sitten itse rikkoi tuon päätöksen lykkäämällä kapinan määräajan lokakuun 25 päiväksi. Onko se totta? Ei, se ei ole totta. Keskuskomitea teki tänä kautena vain kaksi päätöstä kapinasta — lokakuun 10 p:nä ja lokakuun 16 p:nä. Luemme nämä päätöslauselmat.

Lokakuun 10 p:nä tehty Keskuskomitean päätöslauselma:

„Keskuskomitea toteaa, että niin Venäjän vallankumouksen kansainvälinen asema (laivaston kapina Saksassa äärimmäisenä ilmauksena yleismaailmallisen sosialistisen vallankumouksen kasvamisesta koko Euroopassa sekä rauhan * solmiamisen vaara imperialistien kesken vallankumouksen tukahduttamiseksi Venäjällä) kuin sotilaallinen tilannekin (Venäjän porvariston sekä Kerenskin ja Kump. ilmeinen päätös Pietarin luovuttamisesta saksalaisille) sekä myös proletaarisen puolueen saama enemmistö Neuvostoissa — kaikki tämä yhdessä talonpoikaikapinan kanssa ja kansanluottamuksen kääntyessä meidän puoluettamme kohtaan (vaalit Moskovassa), vihdoin toisen Kornilovin kapinan ilmeinen valmistelu (sotajoukkojen vieminen pois Pietarista, kasakkain tuominen Pietarin lähistölle, Minskin ympäröiminen kasakoilla j.n.e.) — kaikki tämä asettaa päiväjärjestykseen aseellisen kapinan.

Todeten siis, että aseellinen kapina on kiertämätön ja täydellisesti kypsä, Keskuskomitea kehoittaa kaikkia puoluejärjestöjä pitämään tätä ohjeenaan ja tältä näkökulmalta käsittelemään ja ratkaisemaan kaikki käytännölliset kysymykset (Pohjoisen alueen Neuvostojen edustajakokouksen kysymykset, kysymykset sotajoukkojen poistamisesta Pietarista, moskovaalaisten ja minskiläisten esiintymisestä j.n.e.)⁷⁷.

Keskuskomitean vastuunalaisten työntekijäin kanssa pitämän neuvottelukokouksen päätöslauselma lokakuun 16 p:nä:

---

* Ilmeisesti pitäisi olla „erillisrauhan“. J. St.

„Kokous hyväksyy ja kannattaa täydellisesti Keskuskomitean päätöslauselmaa sekä kehoittaa kaikkia järjestöjä ja kaikkia työläisiä ja sotilaita valmistautumaan kaikinpuolisesti ja mitä tarkkaimmin aseelliseen kapinaan, tukemaan Keskuskomitean tätä varten muodostamaa keskusta ja lausuu luottavansa täydellisesti siihen, että Keskuskomitea ja Neuvosto osoittavat ajoissa hyökkäykselle otollisen ajankohdan ja tarkoituksenmukaiset hyökkäyskeinot“⁷⁸.

Kuten näette, Trotskin muisti on pettänyt kapinan määrääjän ja Keskuskomitean kapinapäätöksen suhteen.

Trotski on aivan väärässä väittäessään, että Lenin aliarvioi neuvostolegaalisuuden, että Lenin ei ymmärtänyt sen seikan tärkeää merkitystä, että vallan ottaa Neuvostojen Yleisvenäläinen edustajakokous lokakuun 25 p:nä, ja että muka juuri sen vuoksi Lenin vaati vallan ottamista ennen lokakuun 25 päivää. Se ei ole totta. Lenin kehoitti ottamaan vallan ennen lokakuun 25 päivää kahdesta syystä. Ensiksikin siksi, että vastavallankumoukselliset saattoivat millä hetkellä hyvänsä luovuttaa Pietarin, mikä olisi herpaannuttanut kasvavan kapinan ja minkä vuoksi jokainen päivä oli kallis. Toiseksi siksi, että Pietarin Neuvoston tekemää virhettä, kun se avoimesti määräsi ja saattoi julkisuuteen kapinan määräpäivän (lokakuun 25.), ei voitu korjata muuten kuin todellisella kapinalla ennen tätä kapinan julkista määrääaikaa. Asia on niin, että Lenin piti kapinaa taitona, ja hän ei voinut olla tietämättä sitä, että vihollinen, joka oli saanut tietoonsa (Pietarin Neuvoston varomattomuuden vuoksi) kapinan määräpäivän, yrittää ehdottomasti valmistautua täksi päiväksi, minkä vuoksi oli välttämättömästi päästävä vihollisen edelle, s.o. aloitettava kapina ehdottomasti ennen julkista määrääaikaa. Tästä pääasiassa

johtuikin se kiiwaus, jolla Lenin kirjeissään suomi päivämäärän — lokakuun 25 päivä — fetishistejä. Tapahtumat osoittivat, että Lenin oli aivan oikeassa. Tunnettua on, että kapina aloitettiin ennen Neuvostojen Yleisvenäläistä edustajakokousta. Tunnettua on, että tosiasiallisesti valta otettiin ennen Neuvostojen Yleisvenäläisen edustajakokouksen avaamista, ja sitä ei ottanut Neuvostojen edustajakokous, vaan Pietarin Neuvosto, Sotilaallinen vallankumouskomitea. Neuvostojen edustajakokous vain otti vastaan vallan Pietarin Neuvostolta. Juuri tämän vuoksi Trotskin pitkät puheet neuvostolegaalisuuden merkityksestä ovat aivan tarpeettomia.

Porvarillista valtaa rynnäköivien ja kukistavien vallankumouksellisten joukkojen johdossa oleva toimelias ja voimakas puolue, — sellainen oli puolueemme tila tällä kaudella.

Siten on asia Lokakuun valmistelua koskevien tarujen suhteen.

III

TROTSKILAISUUS VAIKO LENINISMI?

Edellä me puhuimme puoluetta ja Leniniä vastaan suunnatuista taruista, joita Trotski ja hänen hengenheimolaisensa levittävät Lokakuun ja sen valmistelun suhteen. Me olemme paljastaneet ja kumonnet nuot tarut. Mutta herää kysymys: mitä varten Trotskille olivat tarpeen kaikki nämä tarut Lokakuusta ja Lokakuun valmistelusta, Leninistä ja Leninin puolueesta? Mitä varten tarvittiin Trotskin uusia kirjallisia esiintymisiä puoluetta vastaan? Mikä on näiden

esiintymisten ajatus, tarkoitus ja päämäärä nyt, jolloin puolue ei halua väitellä, jolloin puolueella on kädet täynnä lykkäystä sietämättömiä tehtäviä, jolloin puolueelle on tarpeen yksimielinen työ talouden kuntoonpalauttamiseksi eikä uusi taistelu vanhoista kysymyksistä? Mitä varten Trotskille oli tarpeen puolueen vetäminen taaksepäin, uusiin väittelyihin?

Trotsky väittää, että kaikki tuo on välttämätöntä Lokakuun „tutkimiseksi“. Mutta eikö sitten Lokakuuta voida tutkia parhaamatta vieläkin kerran puoluetta ja sen johtajaa Leniniä? Mikä Lokakuun „historia“ se sellainen on, joka alkaa ja päättyy Lokakuun kapinan päätekijän maineen halventamisella, sen puolueen maineen halventamisella, joka järjesti ja vei läpi tuon kapinan? Ei, tässä ei ole kysymyksessä Lokakuun tutkiminen. **Sillä tavalla** ei Lokakuuta tutkita. **Sillä tavalla** ei Lokakuun historiaa kirjoiteta. Tässä on ilmeisesti toinen „ajatus“. Ja tämä „ajatus“ kaikesta päätellen on siinä, että kirjallisissa esiintymisissään Trotsky tekee vielä erään (vielä erään!) yrityksen valmistella ehtoja leninismiin vaihtamiseksi salaa trotskilaisuuteen. Trotsky tarvitsee „kipeästi“ puolueen ja sen kaaderien, jotka veivät läpi kapinan, maineen halventamista voidakseen sitten siirtyä puolueen maineen halventamisesta leninismiin maineen halventamiseen. Leninismiin maineen halventaminen taas on tarpeen trotskilaisuuden läpiajamiseksi „ainoana“, „proletaarisena“ (leikki pois!) ideologiana. Tämä kaikki tehdään tietenkin (tietenkin!) leninismiin lipun alla, että läpiajamisprosessi tapahtuisi „mahdollisimman kivuttomasti“.

Siinä on Trotskin viimeisimpien kirjallisten esiintymisten ydinajatus.

Siksi nuo Trotskin kirjalliset esiintymiset asettavat suoraan kysymyksen trotskilaisuudesta.

Siis, mitä on trotskilaisuus?

Trotskilaisuudessa on kolme erikoisuutta, jotka asettavat sen sovittamattomaan ristiriitaan leninisminkin kanssa.

Mitä ovat nämä erikoisuudet?

Ensiksi. Trotskilaisuus on „permanentin“ (keskeytymättömän) vallankumouksen teoria. Mutta mitä on permanentti vallankumous trotskilaisessa mielessä? Se on vallankumous ilman vähäväkisen talonpoikaiston huomioimista vallankumouksellisena voimana. Trotskin „permanentti“ vallankumous on, kuten Lenin sanoo, „hyppäämistä“ talonpoikaisliikkeen yli, „valtanvaltaamisleikkiä“. Miksi se on vaarallinen? Siksi, että sellainen vallankumous, jos sitä yritettäisiin toteuttaa, päätyisi kiertämättömään romahdukseen, sillä se repäisisi Venäjän proletariaatilta pois sen liittolaisen, s.o. vähäväkisen talonpoikaiston. Tästä johtuukin se taistelu, jota leninismi on käynyt trotskilaisuutta vastaan aina vuodesta 1905 asti.

Kuinka Trotski arvioi leninisminkin tämän taistelun näkökannalta? Hän pitää sitä teoriana, jolla on „vallankumousvastaisia piirteitä“. Mihin tuollainen äkäinen lausunto leninismistä perustuu? Siihen, että leninismi puolusti aikoinaan proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin aatetta ja sai aikaan tämän aatteen tunnustamisen.

Mutta Trotski ei rajoitu tähän äkäiseen lausuntoon. Hän menee pitemmälle väittäen, että: „Koko

leninismien rakennus on nykyään rakennettu valheelle ja väärennykselle ja kantaa itsessään oman hajoamisensa myrkyllisen lähteen“ (kts. Trotskin kirje Tshheidzelle vuonna 1913). Kuten näette, edessämme on kaksi vastakkaista linjaa.

Toiseksi. Trotskilaisuus on epäluottamusta bolshevistiseen puoluekantaisuuteen, sen yhtenäisyyteen, sen vihamielisyyteen opportunistisia aineksia kohtaan. Organisaatorisella alalla trotskilaisuus on teoriaa vallankumouksellisten ja opportunistien yhteiselämästä, heidän ryhmittymistään ja pikku ryhmistään yhden puolueen sisällä. Teille on varmaankin tunnettua Trotskin Elokuun blokin historia, jossa blokissa martovilaiset ja otzovistit, likvidaattorit ja trotskilaiset olivat keskenään onnellisessa yhteistyössä ja kuvittelivat olevansa „todellinen“ puolue. Tunnettua on, että tuo tilkku-„puolue“ piti päämääränään bolshevistisen puolueen hajoittamista. Missä olivat silloin „meidän erimielisyytemme“? Siinä, että leninismien mukaan proletaarisen puolueen kehittymisen takeena oli Elokuun blokin murskaaminen, kun taas trotskilaisuus piti blokkia „todellisen“ puolueen luomisen perustana.

Taaskin, kuten näette, kaksi vastakkaista linjaa.

Kolmanneksi. Trotskilaisuus on epäluottamusta bolshevismien johtajiin, yritys horjuttaa heidän arvovaltaansa, halventaa heidän mainettaan. En tiedä ainoatakaan toista virtausta puolueessa, joka voisi vetää vertoja trotskilaisuudelle leninismien tai puolueen keskuslaitosten johtohenkilöiden arvovallan horjuttamisen yrityksissä. Mitä maksaakaan esimerkiksi Trotskin „herttainen“ lausunto Leninistä, jonka Trotski

luonnehtii „kaiken Venäjän työväenliikkeessä olevan takapajuksen ammattimaiseksi hyväksennekäyttäjäksi“ (kts. sama). Ja tämä ei ole likimainkaan „herttaisın“ kaikista Trotskin antamista „herttaisista“ lausunnoista.

Kuinka saattoi tapahtua, että Trotski, jolla oli harteillaan tuollainen iljettävä kuorma, osoittautui kuitenkin Lokakuun liikkeen aikana olevan bolshevikkien riveissä? Niin tapahtui siksi, että Trotski hylkäsi silloin (tosiasiallisesti hylkäsi) oman kuormansa, kätki sen kaappiin. Ilman tuota „operatiota“ olisi vakava yhteistyöskentely Trotskin kanssa ollut mahdotonta. Elokuun blokin teorian, s.o teorian yhtenäisyydestä menshevikkien kanssa, vallankumous oli jo lyönyt pirstoiksi ja heittänyt yli laidan, sillä minkälaisesta yhtenäisyydestä olisi voitu puhua silloin, kun bolshevikkien ja menshevikkien välillä oli käynnissä aseellinen taistelu? Trotskille ei jäänyt muuta keinoksi kuin tunnustaa tämän teorian kelpaamattomuus tosiasiaksi.

Sama epämiellyttävä juttu „tapahtui“ myös permanentin vallankumouksen teorian suhteen, sillä bolsheveikeista ei kukaan ajatellut vallan viipymätöntä valtaamista heti toisena päivänä helmikuun vallankumouksen jälkeen, eikä Trotski voinut olla tietämättä, että bolshevikit eivät salli hänen, Leninin sanoja käyttääkseni, „leikkiä vallan valtaamista“. Trotskille ei jäänyt muuta neuvoksi kuin tunnustaa bolshevikkien politiikka: taisteleminen vaikutusvallan puolesta Neuvostoissa, taisteleminen talonpoikaiston puolelleen voittamiseksi. Mitä tulee trotskilaisuuden kolmanteen erikoisuuteen (epäluottamus bolshevikkien johtajiin), niin kahden ensimmäisen erikoisuuden

ilmeisen romahduksen vuoksi sen oli luonnollisesti siirryttävä taka-alalle.

Saattoiko Trotski, jolla ei ollut takanaan vähääkään huomattavaa ryhmää ja joka tuli bolshevikkien luo poliittista armeijaa vailla olevana yksilönä, saattoiko hän tällaisen asiaintilan vallitessa olla piiloittamatta kuormaansa kaappiin ja olla lähtemättä bolshevikkien mukaan? Ei tietenkään!

Minkälainen opetus tästä seuraa? Yksi opetus: leninilaisten pitkäaikainen yhteistyöskentely Trotskin kanssa on mahdollinen vain sillä ehdolla, että hän hylkää täydellisesti vanhan kuormansa, että hän yhtyy täydellisesti leninismiin. Trotski kirjoittaa Lokakuun opetuksista, mutta hän unohtaa, että kaikkien muiden opetusten lisäksi on vielä eräs Lokakuun opetus, josta juuri puhuin ja jolla on trotskilaisuudelle ensiarvoinen merkitys. Trotskilaisuudelle ei olisi pahitteeksi huomioida myös tämä Lokakuun opetus.

Mutta tämä opetus on näköjään mennyt trotskilaisuuden suhteen turhaan. Asia on niin, että trotskilaisuuden vanha kuorma, joka Lokakuun liikkeen päivinä kätkettiin kaappiin, vedetään nyt menekin toivossa uudestaan päivänvaloon,—semminkin, kun markkinat meillä laajenevat. Epäilemätöntä on, että Trotskin uudet kirjalliset esiintymiset ovat yritys palata trotskilaisuuteen, „suoriutua“ leninismistä, ajaa läpi ja juurruttaa trotskilaisuuden kaikkia erikoisuuksia. Uusi trotskilaisuus ei ole pelkkää vanhan trotskilaisuuden kertaamista, vaan se on aika tavalla höyhennettyä ja rusikoitua, se on hengeltään verrattomasti lauhkeampaa ja muodoltaan kohtuullisempaa kuin vanha trotskilaisuus, mutta oleellisesti se epäilemättä säilyttää

vanhan trotskilaisuuden kaikki erikoisuudet. Uusi trotskilaisuus ei rohkene esiintyä leninismiä vastaan taistelevana voimana, vaan katsoo paremmaksi puuhailta leninisin yleisen lipun suojassa toimimalla leninisin tulkitsemisen ja parantamisen tunnuksella. Tämä sen vuoksi, että trotskilaisuus on heikko. Ei voida pitää sattumana sitä seikkaa, että uuden trotskilaisuuden esiintyminen sattui yhteen Leninin poistumisen kanssa. Leninin aikana se ei olisi rojhennut ottaa tuota uskallettua askelta.

Mitkä ovat uuden trotskilaisuuden luonteenomaiset piirteet?

1) „Permanentin“ vallankumouksen kysymyksessä. Uusi trotskilaisuus ei katso tarpeelliseksi puolustaa julkisesti „permanentin“ vallankumouksen teoriaa. Se „yksinkertaisesti“ toteaa, että Lokakuun vallankumous vahvisti täydellisesti „permanentin“ vallankumouksen ajatuksen. Tästä se tekee seuraavan johtopäätöksen: tärkeää ja hyväksyttävää leninismissä on se, mitä siinä on sodanjälkeiseltä kaudelta, Lokakuun vallankumouksen kaudelta, ja päinvastoin väärää ja kelpaamatonta leninismissä on se, mitä siinä oli ennen sotaa, ennen Lokakuun vallankumousta. Tästä johtuu trotskilaisten teoria leninisin jakamisesta kahteen osaan: sodanedelliseen leninismiin, „vanhaan“, „kelpaamattomaan“ leninismiin proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin aatteineen, ja uuteen, sodanjälkeiseen, Lokakuun kauden leninismiin, jonka he aikovat sopeuttaa trotskilaisuuden vaatimuksiin. Tämä leninisin kahteen osaan jakamisen teoria on trotskilaisuudelle tarpeen ensimmäisenä, enemmän tai vähemmän „hyväksyttävänä“ askeleena, joka on välttämätön sitä varten, jotta

voitaisiin tehdä sille helpommaksi seuraavat askeleet taistelussa leninismiä vastaan.

Mutta leninismi ei ole eklektinen teoria, joka on liisteröity erilaisista aineksista ja joka suo mahdollisuuden hajoittaa itseään. Leninismi on vuonna 1903 syntynyt ehyt teoria, joka on käynyt läpi kolmen vallankumouksen koetuksen ja kulkee nyt eteenpäin koko maailman proletariaatin taistelulippuna.

„Bolshevismi“, sanoo Lenin, „on olemassa poliittisen ajatuksen suuntana ja poliittisena puolueena vuodesta 1903. Vain bolshevismien historia koko sen olemassaolon kaudelta voi selittää tyydyttävästi, miksi se saattoi luoda ja pitää yllä mitä vaikeimmissa olosuhteissa rautaisen kurin, joka on välttämätön proletariaatin voittoa varten“ (kts. XXV osa, s. 174).

Bolshevismi ja leninismi ovat yksi ja sama. Ne ovat saman asian kaksi eri nimitystä. Siksi leninismien kahteen osaan jakamisen teoria on leninismien hajoittamisen teoriaa, leninismien trotskilaisuuteen vaihtamisen teoriaa.

Sanomattakin on selvää, että puolue ei voi sietää tuota kummallista teoriaa.

2) **Puoluekantaisuuden kysymyksessä.** Vanha trotskilaisuus yritti horjuttaa bolshevistista puoluekantaisuutta teorialla (ja käytännöllä) yhtenäisyydestä menshevikkien kanssa. Mutta tämä teoria saattoi itsensä sellaiseen häpeään, että siitä ei haluta nykyään edes mainitakaan. Puoluekantaisuuden horjuttamiseksi nykyinen trotskilaisuus on keksinyt uuden, vähemmän häpeällisen ja melkein „demokraattisen“ teorian puolueen vanhojen kaaderien ja puolueen nuoren polven vastakkain asettamisesta. Trotskilaisuus ei tunnusta puolueemme yhtenäistä ja ehyttä historiaa. Trotski-

laisuus jakaa puolueemme historian kahteen eriarvoiseen osaan, lokakuun edelliseen ja lokakuun jälkeiseen osaan. Puolueemme historian lokakuun edellinen osa ei oikeastaan ole historiaa, vaan „esihistoriaa“, ei tärkeä tai ei ainakaan erikoisen tärkeä puolueemme valmistava kausi. Puolueemme historian lokakuun jälkeinen osa sensijaan on todellista, oikeata historiaa. Siellä — puolueemme „vanhat“, „esihistorialliset“, vähäpätöiset kaaderit. Täällä — uusi, todellinen, „historiallinen“ puolue. Tuskin tarvitsee todistella, että tuo puolueen historian originelli kaavio on puolueemme vanhojen ja uusien kaaderien välisen yhtenäisyyden horjuttamisen kaavio, bolshevistisen puoluekantaisuuden murtamisen kaavio.

Sanomattakin on selvää, että puolue ei voi sietää tuota kummallista kaaviota.

3) **Bolshevismin johtajia koskevassa kysymyksessä.** Vanha trotskilaisuus yritti halventaa Leninin mainetta enemmän tai vähemmän avoimesti, seurauksia pelkäämättä. Uusi trotskilaisuus menettelee varovaisemmin. Se pyrkii ajamaan vanhan trotskilaisuuden asiaa Leninin kehumisen varjolla, hänen ylistämisensä varjolla. Mielestäni kannattaa esittää eräitä esimerkkejä.

Puolue tuntee Leninin armottomana vallankumousmiehenä. Mutta puolue tietää myös, että Lenin oli varovainen, että hän ei pitänyt intoilijoista ja hillitsi usein lujalla kädellä terroriin viehättyviä, heidän joukossaan myös itse Trotskia. Trotski koskettelee tätä aihetta kirjassaan „Leninistä“. Mutta hänen kuvauksensa mukaan Lenin ei muuta tehnytkään kuin „jokaisessa sopivassa tilaisuudessa teroitti mieliin ajatusta terrorin kiertämättömydestä“. Syntyy sellainen

vaikutelma, että Lenin oli verenhimoisin kaikista verenhimoisista bolshevikeista.

Miksi Trotskille oli tarpeen tuo turha ja aivan perusteeton liioittelu?

Puolue tuntee Leninin esimerkillisenä puoluemiehenä, joka ei halua ratkaista kysymyksiä yksin, ilman johtavaa kollegiota, ilman valmistelua, ilman huolellista tunnustelua ja tarkastelua. Trotski koskettelee kirjassaan myös asian tätä puolta. Mutta hänellä ei synny kuvaa Leninistä, vaan jostain kiinalaisesta mandariinista, joka ratkaisee mitä tärkeimmät kysymykset työhuoneen hiljaisuudessa, mielijohteensa perusteella.

Haluatteko tietää, kuinka puolueemme ratkaisi kysymyksen Perustavan kokouksen hajoittamisesta? Kuulkaa, mitä Trotski siitä sanoo:

„Perustava kokous pitää tietysti hajoittaa, sanoi Lenin, mutta mitenkähän on vasemmistoeserrien laita?

Meitä kuitenkin rauhoitti suuresti Natanson vanhus. Hän pistäytyi luoksemme „neuvottelemaan“ ja sanoi heti ensi sanoikseen:

— Perustava kokous pitää nähtävästi hajoittaa voimalla.

— Oikein!—huudahti Lenin,—mikä on totta, niin se on totta!Mutta ovatko teikäläiset siihen suostuvaisia?

— Eräät meillä epäröivät, mutta luulen heidän loppujen lopuksi suostuvan, — vastasi Natanson“.

Sillä tavalla kirjoitetaan historiaa.

Haluatteko tietää, kuinka puolue ratkaisi kysymyksen Korkeimmasta sotaneuvostosta? Kuulkaa, mitä Trotski siitä sanoo:

„Ilman vakavia ja kokeneita sotilashenkilöitä me emme voi suoriutua tästä kaaoksesta,—sanoin minä

Vladimir Iljitshille joka kerta, kun olin käynyt esikunnassa.

— Se on nähtävästi totta. Kunpa eivät vain pettäisi...

— Pankaamme jokaisen rinnalle komissaari.

— Panemme kaksi, se on vieläkin parempi,— huudahti Lenin,— ja lujakätisiä. Eihän asia voi olla niin, ettei meillä löytyisi lujakätisiä kommunisteja.

Näin syntyi Korkeimman sotaneuvoston konstruktio“.

Sillä tavalla Trotski kirjoittaa historiaa.

Mitä varten Trotskille olivat tarpeen nämä arabialaiset sadut, jotka saattavat Leninin huonoon valoon? Puolueen johtajan V. I. Leninin ylistämiseksikö? Ei oikein siltä näytä.

Puolue tuntee Leninin aikakautemme suurimpana marxilaisena, syvällisenä teoretikkona ja mitä kokeimpana vallankumousmiehenä, jolle on vieras blanquilaiisuuden varjokin. Trotski koskettelee kirjassaan asian tätäkin puolta. Mutta hänen antamastaan kuvauksesta ei synny Lenin-jättiläinen, vaan jokin blanquilainen kääpiö, joka neuvoi puoluetta Lokakuun päivinä „ottamaan vallan omin käsin, Neuvostosta riippumatta ja sen selän takana“. Mutta minä jo sanoin, että tämä kuvaus ei vastaa todellisuutta hituistakaan.

Mitä varten Trotskille oli tarpeen tämä huutava... epätarkkuus? Eiköhän se ole yritys halventaa „hiukkasen“ Leninin mainetta?

Sellaisia ovat uuden trotskilaisuuden luonteenomaiset piirteet.

Miksi uusi trotskilaisuus on vaarallista? Siksi, että koko sisäisen olemuksensa puolesta trotskilaisuudella

on kaikki edellytykset tulla niiden ei-proletaaristen ainesten keskuksiksi ja kokoontumispaikaksi, jotka pyrkivät heikentämään ja hajoittamaan proletariaatin diktatuuria.

Entä edelleen?—kysytte te. Minkälaisia ovat puolueen lähimmät tehtävät Trotskin uusien kirjallisten esiintymisten johdosta?

Trotski esiintyy nykyään tarkoituksella halventaa bolshevismmin mainetta ja horjuttaa sen perustoja. Puolueen tehtävänä on **haudata trotskilaisuus aatteellisenä virtauksena.**

Puhutaan rankaisutoimenpiteistä oppositiota vastaan ja hajaantumismahdollisuudesta. Se on tyhjää puhetta, toverit. Meidän puolueemme on luja ja voimakas. Se ei salli minkäänlaisia hajaantumisia. Mitä tulee rankaisutoimenpiteisiin, niin vastustan niitä päätäväisesti. Me tarvitsemme nykyään laajakantoista aatteellista taistelua uudelleensyntyvää trotskilaisuutta vastaan emmekä rankaisutoimenpiteitä.

Me emme halunneet tätä kirjallista väittelyä emmekä pyrkineet siihen. Trotskilaisuus pakottaa meidät siihen leniniläisvastaisilla esiintymisillään. Mikäs siinä, me olemme valmiit, toverit.